

అంకితం

అంకితం

డ్రెస్సింగ్ టేబిల్ముందు నిల్చుని, కాఫీ
దువ్వకుంటున్న నా స్టిక్ రావు. అంతలో
కవిస్తున్న కౌముది ప్రతిబింబంకేసి గాస్తూ
అన్నాడు "మనం రేపు తిరపతి కృష్ణా
కున్నాం!"

అతగాడి వెనకాలే నిల్చుని బేబీకి డ్రెస్
కొడుగుకున్న కౌముది, అదిరిపడింది...
"పిమ్మటి మీరంటున్నది?" అంది కనుమలు
ముడుస్తూ.

నా స్టిక్ రావు నవ్వాడు "నేనే నేనోయ్
అంటున్నది, పింటున్నది నువ్వే! నేను మన
బేబీ, మవ్వు రేపు తిరపతి వెళ్ళబోతున్నాం!
సాయంత్రం నేను కాలేజీనుంచి వచ్చినరీతికి
వారంరోజుంట్రివకు అప్పీ రెడీ చేసే పెట్టు!
వీరైతే అటుమంచటు మెడ్రా నేనాహా
వెళ్ళొద్దాం!" అన్నాడు.

"మనం మనం తిరపతి మకూ;
మీరు నాకోసం త్యాగం చేస్తున్నారా లేక
మీ పిద్దాంతాలనుంచి జారిపోతున్నారా" అంది
కౌముది గాభరాగా, జాలిగా భర్తవేషాన్ని
బేబీ వరండాలోకి వెళ్ళిపోయింది. తనకో
డానికి. నా స్టిక్ రావు పకపకా నవ్వుతూ
కౌముది భుజాలమట్టారా చేతులు వేసాడు.
"మైడియర్ కౌముది! సెంటిమెంట్స్ కి
నాకావాలాదురం. మా కోరికకర్తర ఒకడు
.... అభినవ భీష్మాచార్యుడులే మనకోక
చేసుకోక వెళ్ళిచేసుకుంటున్నాడు. తిరపతిలో
వెళ్ళటా; మనం రాకపోతే తిరపతి కుంటా
నంటున్నాడు.... అందుకని.... చాలా ఏళ్ళుగా
చంద్రగిరికోట వగైరా మాదాలనుకొంటున్నాం
కదా! ఎలాగూ వాడే సెప్టెంబర్ 15 రోజులు
చేస్తున్నాడు మాకాలేజీ స్టాఫ్ కోసం...
అందరూ వస్తున్నారు సరదాగా! సాయంత్రం
సర్దిపెట్టేయి! ఎవోప్పీ, ఆరు సూట్ ములూ,
ముడు జీవీవాగ్ లూ. రెండుహాల్డా..."
నా స్టిక్ మాటలకు అడ్డాస్తూ వచ్చింది
కౌముది "అబ్బే అన్నెందుకూ? కుంటున్నా
బిప్పెక్కేద్దాం పింపుల్ గా!" నా స్టిక్ రావు
నవ్వుతూ వరండాలోకి వచ్చాడు. బేబీకి ఈ
రోజు కాన్వెంటుకు వెళ్ళవు.... స్కూల్ స్టార్ట్
చేశాడు. ఆరేళ్ళ బేబీ పరుగెత్తుకుంటు వరండా

మెట్లవద్దకు వచ్చింది. డార్ట్ లా గొను,
కాళ్ళకు అదేరంగు బూట్లు, రింగుల జుట్టు
చక్కగా కత్తిరించి, రబ్బరుబొమ్మలూవుండ
నిపించింది నా స్టిక్ రావుకు బేబీని చూస్తూంటే!
"నాన్నగారూ! నేనూ ఎక్కడా?" అంది.

"నీకోజు కాన్వెంటుకు శలవుకడు చిట్టి!
రేపు పిల్చికెతాగా? పోనీ ఇలాకూర్చోగేటు
వరకూ తీసుకెతాను. అక్కడ దిగుడువు
గానీ!" అంటూనే బేబీ బుగ్గలు సతారంగా
ముద్దెట్టుకుని, స్కూటర్ మీద కూర్చోబెట్టు
కుని గేటువరకూ వెళ్ళాడు. అక్కడ
స్కూటర్ ఆపి బేబీని దింపాడు. "టాటా!"
అంది బేబీ నవ్వుతూ.... "టాటా" అంటూనే
కూలింగ్ గ్లాస్ మరోసారి సరిమీసుకొని
రంయిన స్కూటర్ స్టార్ట్ చేసి వెళ్ళి
పోయాడు నా స్టిక్ రావు. వరండాలోంచి
ఇదంతా చూస్తూన్న కౌముది నిట్టూర్చింది,
"బేబీ అంటే.... ప్రాణం నా స్టిక్ కు!" అంది
ఆమె హృదయం.... మరి బాబు!... నా స్టిక్
లానే చిక్కటి ముఖం. రింగుల క్రావు....
చిన్నినోరు. మంచికళ్ళు.... బాబు బాబేమై
పోయాడు కౌముది హృదయం తొలచి
నట్లయింది... ఆ గతాన్ని అక్కడే నొక్కి-
పెట్టి గబగబా లోపలికి నడిచింది. రేపే
ప్రయాణం అంటే చాలా సర్దుకోవాలి! నా స్టిక్
రావుదంతా హడావుడే! ప్రతి ప్రయాణమూ
యితే! గంటలముందు నోటీస్ యిస్తాడు.
ఈతిరపతి ప్రయాణం ఏదో అసహజంగానూ,
భర్త ఓడిపోతున్నట్లుగానూ అనిపించి బాధ
గానూ వుంది; తరచూ తనీమధ్య "తిరపతికో

శ్రీవైలానికో వెళ్ళొద్దాం.... కాస్త మార్పుగా
వుంటుంది!" అని ననుగుతోంది.... "ఆల్
రైట్! అలాగే వెళదాం! నామీద ప్రేమకొద్దీ
నాకు ఏ విషయంలోనూ అడ్డుచెప్పని నీ విషయంలో
ప్రతిదీ నేనెందుక్కాదనాలి!" అనే
స్తున్నాడు! ఆమాట అతగాడు అనగానే...
తనకు బాధనిపిస్తుంది.... జరిగిన ట్రాజెడీ
కాధారంగా తనాతని దృఢమైన మనస్సుని
కొద్దికొద్దిగా దిగజారుస్తోందేమోనవి...
తర్వాత "విప్పుడు వెళదామంటావ్ కౌముది!"
అని అతగాడు అడగానే "చూద్దాం లెండి!
మొన్ననేగదా బేబీకిండర్ గార్డెన్ స్కూలు
నుంచి, అప్పర్ కేజీకివచ్చింది! అప్పుడే వెళ్ళవు
పెట్టడం ఎందుకూ అని మాటతప్పించేస్తోంది!
ఇప్పుడు నిజంగానే ఎవదో "భీష్ముడి" పెళ్ళే!
అయితే ఆ అవకాశాన్ని తనకోసం ముప్పు
కున్నాడల్లేవుంది నా స్టిక్ రావు!

గాడ్రేజీబీరువా తీసింది బట్టలు సూట్
కేసులో సర్దటానిని.... పోవో అల్పంమీద
పడింది దృష్టి.... పదేళ్ళక్రితం.... తమ పెళ్ళి
నాటి పోవోలు జీవితంలో సర్వ అస
హ్యంగా, భయంకరంగా మనుషులుపోవోల్లో
దిగేదెప్పుడని ఎవరేనా అడిగితే "పెళ్ళవ్వటి
పోవోల్లో...." అని విన్నందేహంగా చెప్ప
వచ్చు.... ప్నేహితులు, బంధువులుచేసే హడా
వుడి, ఏదీ వింత భయం.... రేగిపోయిన
జుట్టూ, నలిగిపోయిన బట్టలు.... స్కూల్
స్కూల్ అంటూ పోవో గ్రాఫర్ పెట్టే
కంగానూ.... వెరసి పోవోలు మనవేనా! అని
పించేట్టుంటాయి... భయంకరంగా...
అయితే తనెంత భయంభయంగా పడిందో!
నా స్టిక్ ఎంత అందంగా హుందాగావున్నాడు
పోవోలో.... అతగాడి ఆత్మ విశ్వాసం,
దృఢత్వం ఆ పోవోల్లోకూడా ప్రతిబింబిస్తు
న్నాయి.... అసలుతన పెళ్ళి.... అదోతమాషా.
కౌముది కళ్ళముందు గతం గిర్రున తిరగటం
మొదలెట్టింది పినిమాలా!

* * *
"అబ్బాయి పేరు నా స్టిక్ రావు తెచ్చ
రరు...." అన్నాడు మధ్యవర్తిగాలైన రామ
చంద్రంగారు. "అదేంపేరు! కాలేజీకు రాళ్ళు

తగిలించిన నికనేమా?" అన్నారు కాఁ ది నాన్న శ్రీనివాసరావుగారు. తల్లి లలిత ముఖంలోకూడా అదే ప్రశ్న తొంగిచూసి అక్కడే కుర్చీలో కూర్చొని ఓ యింపు నవల చదువుతున్న కొముది కుతూహల చూచింది.

"నికనేమి అంటే — ఎగతాళి నే న పేరు కాదనుకోండి. ఆరాధనతో పెట్టిననే ఆనలతగాడికి ఆపేరే బావుందంటున్నా కు కూడాను. అసలు పేరు నాగేశ్వరరావు. నీ గుళ్ళన్నా. దేవుళ్ళన్నా. బాబాజీల స్వాములూ, అమ్మవార్లన్నా. పూజల తగని ఒళ్ళుమంట అతగాడికి. చివరికి క్లాబ్ లో భార్యకు దేవుడిపేరున్నా ఒక్కోనని శపథం పట్టేశాడట! లోకా సంబంధాలు చూశారు వాళ్ళనన్న గొ ల్రావుగారూ. తల్లి శ్రీలక్ష్మమ్మగార్లు! పిల్లపేరు వరలక్ష్మి. జయలక్ష్మి. వెం సుబ్బలక్ష్మి.... ఇలా వుండటంతో ననే వద్దన్నాడు. చివరగా.... రెండొళ్ళక్రితం సంబంధానికి నేనే మధ్యవర్తిగా వున్నా. ఆ అమ్మాయిపేరు 'మహతి' నేనూ నా రావు, గోపాలరావుగారూ, శ్రీలక్ష్మ గారూ పిల్లచూపులకు వెళ్ళాం. కాఫీలు హారాలు అయ్యాయి. 'మీ అమ్మాయి మావాడికి నచ్చింది' అన్నారు గోపాలరావు గారు యథాలాపంగా నవ్వుతూ. ఆ అమ్మాయి నన్నసుబ్బారావు ఊరుకుంటేపోయిందేది సంబంధం కుదిరి పోయేది...." చంద్రంగారు చెప్పటం ఆపారు ఓ నిమిషం కొముదికికథ చాలా త మా షా గా వుం నస్సెన్స్ భరించలేనట్లు అరిచింది. "నన్నూరు" అని; రామచంద్రంగారు నవ్వా కొముది గతుక్కుమంది. తను మరి బద్దలుందా? అని అమ్మనాన్నల కేపీచూసి వాళ్ళిద్దరూ కుతూహలంగా ఆ ప్రశ్నే వేశా. "హమ్మయ్య! మా ఇంట్లో నాక్కావాల్సిన క్షేపణ ఇచ్చారు అమ్మానాన్న!" అనుకుని లోలోపల. రామచంద్రంగారు అందుకున్నా "మా అమ్మాయికనలు 'కచ్చపి' అనికొ పేరు పెడదామనుకొన్నాను నేను అప్పు 'నేనే చాలా ఫార్వర్'గా వుండే వాణ్ణి కొండి.... నాకు కొత్తపేర్లు, కొత్తవద్దత అంటే చాలాయిష్టం" అన్నాడు సుబ్బారా నాస్తికరావు మెప్పుదలగా చూశాడాం గరివేపు. "మరి కచ్చపి.... ఇంకా కొ

పేరాయె! అడతాబేలు అని అర్థంకాదా?" అన్నాడు నవ్వుతూ. "అర్థం చూడకపోతే అందమైన పేరుకూడాను!" అని కూడా అన్నాడు. అంతటితో పూరుకున్నా పోవేది సుబ్బారావు. "ఊహూ!.... గొప్పగా...." అమాచే మా బావమరిది నన్ను ఆటవట్టించాడు. 'అడతాబేలు' అంటారుబావా! నీ సరస్వతీదేవి 'వీణ'పేరు 'కచ్చపి'రా! అన్నా వినిపించుకోలేదు. వీణంటే నాకిష్టం.... 'మహతి' అని పెట్టేశాను!" అన్నాడు.... "చక్కటిపేరు!" అన్నారు గోపాలరావుగారు నవ్వుతూ.

"సామాన్యమైన వీణకాదండీ! నారకుడి వీణపేరు 'మహతి!' ప్రహ్లాద, నారద వారాళర.... అంటూ భక్తులలో రెండవవాడు వార దుడంటారు పెద్దలు...." సుబ్బారావుగారి మాటలింకా పూర్తికానేలేదు. నాస్తికరావు చివాయి న లేచి స్కూటర్ స్టార్ట్ చేసుకుని పిళ్ళి పోయాడు. నే మొత్తుకున్నాను తర్వాత సుబ్బారావుతో 'మహతికి' భాష్యం. "తా. తాత్పర్యం ఎవరుచెప్పమన్నారయ్యాస్యాకే!" అని. కుర్రాడికి దేవుళ్ళన్నా. దేవుడికి సంబం దించిన పేర్లన్నా అంత ఎలరీ అన్నమాట. కాలేజీలోనూ నాస్తికత గురించి లెచ్చి స్తూంటాడట.... చాలా మందికి ఆ వారం నచ్చుతుందట. అంచేత గొప్పగా "మాస్టారు మీపేరు నాగేశ్వరరావంటే బాగోలేదంటి! మేం ముద్దుగా నాస్తిక్ రావ్ అంటాం!" అన్నారుట కుర్రాళ్ళు.... కుర్రలెక్కర్లు.... ఆ పేరే స్థిరపడింది మరి!" రామచంద్రం ఆపాడు. క్రోతలు ముగ్గురూ ప్రతిమల్లా కూర్చుండిపోయారు. "కాబట్టి సాయంత్రం మీ ఇంటికి మన కొముదిని చూడానికి వస్తారు వాళ్ళు ముగ్గురూ, వెంట నేనూను! ఆస్తిక మీ ఇష్టం" అని ముగించేడు రామచంద్రం గారు.

కొముది నన్న శ్రీనివాస రావు గారు నవ్వారు. "మరేం భయంలేదయ్యా రామ చంద్రం! ఈ నాస్తికరావు మా అమ్మాయిని ఒప్పుకున్నా ఒప్పుకోక పోయినా మేం దిగిలు పడం! కారణం మా అమ్మాయికి డ్రగ్స్ వుంది. జాబ్ వుంది పెళ్ళికోసం బెంగలేటు. అయితే యిలాంటి కుర్రాడే కావాలని నామా మా లలితకూ కోరికగావుండేది! సుబ్బయ్యచ్చి దాన్నిబట్టి కుర్రాడిలో 'పర్సెక్షన్' వుంది. మోసంలేదు. కపటంలేదు, అతని వారం

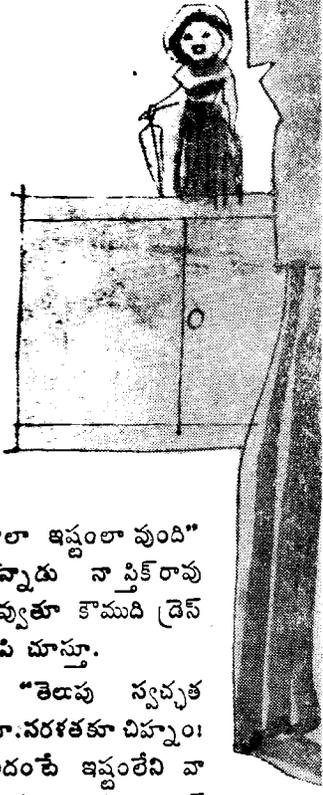
నాస్తికత అయితేనేం, ఆస్తికత అయితేనేం తను నమ్మింది ఆవరించేరకం మనస్తత్వం. పోతే మాయింట్లో, మాకు వెన్నెలలాంటిది మా కొముది! అమాచే అనుకున్నాం. ఆ పేరేపెట్టుకున్నాం! కొముది.... వెన్నెల అంటే! ఇక నాకూ! నా భార్య లలితకూ "సహజ మార్గం" ఇష్టం! అదే అనుసరిస్తాం! "సహజ మార్గానికి" పూజలు, పునస్కారాలు, లాటి ఏ "కర్మకాండ" అవసరంలేదు. సింపుల్ "మెడికేషన్" దాని మార్గం! "కాన్సన్ ట్రేషన్" ఆస్తికలో చెప్పే మార్గం! అంటే సర్వేంద్రియాలనూ బలవంతంగా విరోధించి ఓ అవ్యక్త లేదా వ్యక్త రూపమీద మన సును కేంద్రీకరింపజేయాలి "కాన్సన్ ట్రేషన్" అంటే! "సహజ మార్గం" అలా చెప్పదు. "మెడికేషన్"లో పూరికే మనసు ప్రశాంతంగా వుంచుకుని—ఓ నిర్దేశించిన టైంలో ధ్యానిస్తూ కూర్చోవటమే మనపని! ఆ టైంలో వచ్చే పోయే ఆలోచనలు రాని- పోనీ-అవి "అన్ వాంటింగ్ గెస్ట్స్" లాటివి! పట్టించుకోకూడదు. అదే టైంలో ప్రసార మయ్యే స్పిరిట్.... ఏమిటది! షహజాన్ పూర్. శ్రీ రామచంద్రజీ మహారాజ్...."

కొముదికి నవ్వాచ్చింది షక్కున. "నన్నకు సందు దొరికితే చాలు...." సహజ మార్గం గురించి ఎత్తుకుంటారు. ఎదుటి వాళ్ళని "సహజ మార్గం"లోకి లాగేవరకూ తోముతారు మామయ్యా!" అంది నవ్వుతూ. లలితమ్మకూడా నవ్వుతూ "ఈయనగారి కిదో పిచ్చి-మర్రాకుర్రాడికి నాస్తికత పిచ్చి! మరి కొందరికి పూజల.... ఆస్తికత పిచ్చి.... ప్రపంచంలో ఏదో ఓ వాడానికి కట్టుబడిన వాళ్ళే నన్నయ్యా అందరూనూ! కుదిరితే ఈ సంబంధమే కుదరాలి!" అంది.

శ్రీనివాసరావుగారిని కూడా అన్నీ "సహజ మార్గం" కాబట్టి, పెళ్ళి చూపులు ఏదో పెద్ద హడావుడిలాగాక, సింపుల్ గా ఏర్పాటుచేశారు. నాస్తికరావు కొముదితో ఏకాంతంగా పదిహేను నిమిషాలు మాట్లా డుతానంటే, ఆయనగారుగానీ లలితమ్మగారు గానీ అభ్యంతరం చెప్పలేదు. ప్రేమ కొముది టిఫిన్ను, కాఫీలూ సర్వచేశాక, కొముది, నాస్తికరావు, డా బా మీ ద ఆరుబయల్లో కూర్చున్నారు. అక్కడకూడా ఊరీ బుటా లున్న తెల్లని మాధవరం నేతబీర. తెల్ల

జాకెట్టులో కొముది నిజంగా "వెన్నెల"లా వుందనిపించింది నా స్టిక్ రావుకు. కొముది కూడా ప్రీగా మనలుతోంది, ఆనవసరంగా భయపడటాలూ, బిడియపడటాలూ లేకుండా:

"మీకు తెలుపంటే

చాలా ఇష్టంలా వుంది" అన్నాడు నా స్టిక్ రావు నవ్వుతూ కొముది దైన్ కేపీ చూస్తూ.

"తెలుపు స్వచ్ఛత కూ. నరకతకూ చిహ్నం! అదంటే ఇష్టంలేని వాళ్ళెవరుంటారు? థిక్

రెడ్. ఫ్యూర్ వైట్ నాకిష్టమైన రంగులు!" అంది కొముది నవ్వుతూ.

"సరే! మీ ఇంటి వాతావరణం, యరూ, మీ పేరూ నాకు చాలా చాలా నచ్చాయి. మరి నా పేరు.... మీకు తెలుసుగదా... స్టిక్ అంటున్నారంతా! ఆ స్టిక్ అంటే ఎలర్జి మా అమ్మగారిని, నాన్నగారిని చూశా... వాళ్ళిద్దరూ పరమ ఆస్తికలు.... నాన్నగారు వయం లేచి సంధ్యావందనం, నమకం, మకం, మంత్రపుష్పం గీతాపారాయణ ... ఒక చేమిటి సుమారు మూడుగంటలసేపు పూజలుచేయండి పచ్చి మంచినీళ్ళు ఎట్టరూ: మా అమ్మగారూ అంటే; మన గోరి ప్రతాలు, శుక్రవారపు నోములు. ఒకచే

మిటి ముక్కోటి దేవతల కూ ఆస్తికారాలు, నహస్రనామ స్తోత్రాలు చేస్తుంటుంది. బహుశా నాకు- దేవుడంటే ఇంత ఎలర్జి రావటానిక్కారణం అదే అయ్యింటుంది! నాగులు చదివే రోజు ఒక్కపొద్దు పండగా.... ఆరాత్రికి నన్ను ప్రసవించిందిట మా అమ్మ; చాలా కాలం క్లిల్లనే నేనొక్క

టారు!" నా స్టిక్ రావులోని ఈ సూటిదనంచాలా నచ్చింది కొముదికి. "మా అమ్మ, మా నాన్న, మా బామ్మ, మా బంధువులో ముప్పాతికమంది.... ఈ పూజలు అదైనా దేవుడితో ఏవో బేలను కుంటాను.... చేయటం చూచి చూచి.... నాలో ఓభావం ప్రేమకన్నుకుపోయింది. నేను చచ్చే తైంలో నాక్కాస్త్ర స్పృహ వున్నా "నా స్టిక్ వాదం హేతువాదం నెంటిపిక్ రీజన్స్...." అని పలవరించి మరీ చావాలని వుంది!"

జ్ఞే పుట్టాను! దాంతో "నాగేశ్వర రావు" అని పెట్టేశారు. ఏ శనివారమో పుట్టారనుకోండి "శనివెధవ రావు" అనేవారా?" ఉద్దేకంగా అన్నాడు నా స్టిక్ రావు. కొముది ఫక్కున నవ్విందతగాడివూటలకు. "మీకూ నా పద్ధతులూ, నా ఆలోచనలూ, మా ఇంటి వాతావరణం నచ్చితేనే చెప్పండి లేకపోతే వద్దు. ఇద్దరం ఇష్టపడితేనే పెళ్ళి; లేకపోతే ఆదో విధమైన ఫీటింగ్ ఏమం

కొముది పకపకా నవ్వింది. "మీకు నవ్వులాటగా వున్నాయా నా మాటలు? మీకూ పూజా పునస్కారాలపట్ల నెంటిమెంట్లు వుంటే ... " "ఉంటే!" అంది కొముది కొంటెగా.... నా స్టిక్ ఇబ్బందిగా చూశాడు.... "నా కోసం మీరు త్యాగం చేయనునటం...." ఏమీ తోచనివాడిలా అగిపోయాడు నా స్టిక్ రావు.

“...అలా త్యాగం చేయమనడం అనుషం కాదా? హేతువాదం ప్రకారం చూచినా, ఎదుటివారిని మన ఇష్టానుసారం అణచటం, భార్య అన్న భావంతోనో, బిడ్డ అన్న నెపంతోనో కట్టిచేయటం... మన వత్సం ఎలా అవుతుంది?” కొముది నవ్వు దాచుకుంటూ అడిగింది.

“ఎస్: యూ ఆర్ కరెక్ట్! నేను మిమ్ముల బానిసగా మార్చుకోను; అది అమానుషం. మానవ హక్కులకే భంగకరం! మరేం ఏమంటారు? మన పెళ్ళి డ్రాప్ చేసుకుంటామంటారా?” అన్నాడు నాస్తిక్ ఆదుర్తి. కొముదిని వదులుకోవటం ఏమాత్రం ఇష్టం లేదతగాడికి.

కొముది నవ్వింది వెన్నెల విరిసిన “మా అమ్మ, నాన్నగర్లది సహజమార్గం. దేవుడు పూజ అంటూలేదు ... సహజమార్గం. శ్రీరామచంద్రజీ, ప్రిరిట్సు-ఎలెఫెంట్ లో పంపుతుంటారనీ, “షర్టన్ టైంట్ మెడిసిన్ కు కూర్చుంటే, ఆస్పిరిన్ నేరుగా అందుకోవచ్చనీ... ఏదేదో చెబుంటాడు; వీళ్ళకి ‘ప్రిసెప్టర్స్’ వుంటారు కూడా. నాకాస్పిరిన్ ఏమిటో తెలిదు; ఇక దాన్ని అందుకోవటమో, మానుకోవటమో అన్న ప్రశ్నేలేదు; “నువ్వు నిష్కల్యంగావుంటావనీ ఎదుటివారికి నిర్మలత పంచిపెట్టావనీ కవటం చేరనివ్వకు; అదే సిద్ధాంతమైనా సరే ఎదుటివారి సిద్ధాంతాన్ని గౌరవించి కిందపరచకు; నీ సిద్ధాంతమే గొప్పది అహంకారం పెంచుకోకు!” అన్నదే నా ఉద్దేశ్యం... గుళ్ళూ గోపురాలకూ వెళతా అక్కడి అగరువత్తుల, హారతి కలరవు... కొబ్బరిసీసీ కలిపినచ్చే సువాసన అదో గమ్మత్తుగా హాయిగా వుంటుంది నాకు; శిల్పకళ చాలా నచ్చుతుంది... ది మికిష్టమైతే సరే. లేకుంటే మానేస్తాను కోసం! అది బానిసత్వంకాదు మనదే ఒకరిమీదగల ఆభిమానంతో మరొకరు కొనే అడ్డట్లమెంటు... ఆత్మార్పణ ప్రేమకా ఏమంటారు?” అంది కొముది దృఢంగా ఈవిడ చదువు “కొన్న” యువతికాదని పోయింది నాస్తిక్ రావుకు ఆమె ప్రాయాలూ మరీ మరీ నచ్చాయి....

“యస్ కరెక్ట్! మీలాటి సహచరి వుంటే నా జీవితంలో నిజంగా కొముదే!” అన్నాడు నవ్వుతూ. “వెళదాం పదండి; కింద మన

వాళ్ళ చర్చలు కూడా ఆస్తికత—సహజ మార్గాల మీద హోరాహోరీ జరుగుతుంటాయి!” అంది కొముది నవ్వుతూ లేస్తూ.

“పెళ్ళి రిలిజియస్ గా జరగటం నాకిష్టం లేదు. రిజిస్టర్ మేరేజ్ నాకిష్టం!” అన్నాడు నాస్తిక్ రావు ఇంటికి వచ్చాక అమ్మ నాన్నలతో.

“ఎలాగో ఓలా వెళ్ళాడు చాలా; చక్కగా పాతికవేల కట్టుం ఇస్తామన్న వాళ్ళందరినీ దేవుడిప్పే సాకుతో చెడగొట్టావ్; నీ నాస్తికవాదం, హేతువాదం తిక్కలతో ఈ జన్మకు నీకు పెళ్ళి అవుతుందో కాదోనని, ఆడపిల్ల పెళ్ళికంటే ఎక్కువగా దిగులుపడి చచ్చాం నేనూ, మీనాన్నగారూ! ఎలాగో ఆ కొముది నచ్చిందన్నావ్! బతికిపోయాం! పెళ్ళంటూ చేసుకుంటే మా బాధ్యత తీరిపోతుంది!” అంది శ్రీ లక్ష్మమ్మ విసిగిపోయి.

రిజిస్టర్ మేరేజ్ చాలా సింపుల్ గా జరిగినా... ఇరువేపుల బంధువులూ స్నేహితులూ పెద్ద మొత్తాలలో హాజరై, మామూలు పెళ్ళింట హడావుడి చేశారు నాస్తిక్ రావు ఎంత గింజుకున్నా! పోటోలూ, గ్రూప్ పోటోలూ... ఏదీ వదలేదవరూ! మొదటి రాత్రి కబుర్లూ, కాలక్షేపాలూ ఆయాట... “నీకు మగపిల్లలంటే ఇష్టమా? ఆడపిల్లలంటేనా?” అన్నాడు నాస్తిక్ రావు కొముదితో.

“ఎవరయినా నాకిష్టమే! కానీ మనకెవరు పుడతారన్నది పుట్టాకగదా తెలుస్తుంది?” అంది కొముది నవ్వుతూ.

“నో! నో! అదేపిచ్చి! సైన్స్ ఎంత ముందంజవేసిందో తెలుసా? నేనీ పట్టున స్పెషలిస్ట్ దగ్గరకు వెళ్ళినా “.....” బెస్ట్ చేయించుకొస్తాను; నాలో ఆడ జీవకణాలున్నాయో మగజీవకణాలున్నాయో ... రెండూ సమపాళ్ళలో వున్నాయో తేలిపోతుంది... దాన్నిబట్టే మనకు పుట్టబోయే పిల్లలు....” నాస్తిక్ మాటలకు ఆడ్డాస్తూ కొముది సిగ్గుతో చెవులు మూసుకుంది.

“బాబోయ్! ప్లీజ్! మీ హేతువాదం ఆపండి! కొన్ని తియ్యటి వూహలు లోపలదాగి వుంటేనే హాయిగా వుంటుంది. మనకు పుట్టబోయే బిడ్డ తెవరో... వాళ్ళరంగు, రుచి... వాసన... ఆవేవీ ఈ క్యేషన్ తో తెలియకుండా వుంటేనే బావుంటుంది. పొట్టిబిల్లివట్లు అన్నీ తెలిసిపోతే ఇక వూహలేమిటి నా మొహం!”

“ఆర్ రైట్! నీ ఆనందాన్నెందుకు కాదనాలి! నా ప్రయత్నం విత్ డ్రా చేసుకొంటున్నాను!” అన్నాడు నాస్తిక్ నవ్వుతూ! ఏమైనా నాస్తిక్ రావులో సర్వెక్స్ వుంది. దృఢమైన మనసు. ఆత్మవిశ్వాసం. తమనమ్మిన సిద్ధాంతాన్ని చెప్పటం... ఆచరించటం... గెలుపైనా, ఓటమి అయినా దృఢంగా స్వీకరించటం అతగాడి గొప్పగుణాలని తెలుసుకుంది కొముది. కాపురానికి వచ్చాక... నాస్తిక్ రావు మెయిన్ టెయిన్ చేస్తున్న “హోం లైబ్రరీ” అంతా చదివింది కొముది. గోదావరి నాస్తిక సాహిత్యం అంతావుంది. హేతువాదానికి, నాస్తికవాదానికి సంబంధించిన వివిధ భాషానువాదాల పుస్తకాలు అన్నీ వున్నాయి. అన్నీ చదివింది. ప్రతిపుస్తకంలో చెప్పేది ఒకటే. భాష, భావం తేడాగా!

బలహీనమైన మనసులకే దేవుడు, ఆతిథ కక్తులు అన్న భయము వాటికి లొంగిపోవటం మూను! మనసు దృఢంగా వుండాలి! ప్రవర్తన నిర్మలంగా, నిష్కల్యంగా వుండాలి. అందుకుగాను నీతి, నియమం, ఋణవర్తన, సద్భావన, త్యాగనిరతి, వట్టుదల, ఓర్పు... వుండాలి. వుండి తీరాలి.

శ్రీ లక్ష్మమ్మ అత్తయ్యగారి, గోపాలరావు మామయ్యగారి వేదాంత గ్రంథాలన్నీ పరిశీలించింది. గీత టీకాతాత్పర్య సహితంగా చదివింది. వాటి సారాంశమూ అంతా ఇదే! “నీతి నియమం, సత్యం అహింస, శౌచం, దయ, ఋణవర్తన, నీవు చేసే పనిపట్ల పట్టుదల గౌరవమూ. ఆత్మార్పణ... దృఢమైన మనస్సు... ఇవన్నీ “దేవుణ్ణి” చూడటానికి చేరటానికి మార్గాలు” అంటాయా పుస్తకాలన్నీ! ఇక తన అమ్మ నాన్నగర్ల “సహజ మార్గం” గ్రంథాలన్నీ తనెప్పుడో చదివేసింది. వాటిల్లోనూ ఇదే! కాబట్టి “మానవత్వం” నిరూపించుకోవటానికి “ఫండమెంటల్” గా వుండాలివలసిన లక్షణాలు “ఆవి” అని తేలిపోయింది. అయితే “ఆస్తికత, దేవుడు” అని కొందరంటారు. “నాస్తికత హేతువాదం” అని మరొకొందరంటారు “సహజ మార్గం” అని మరొకళ్ళంటారు.

“దేవుడు నెత్తిమీద మొట్టనప్పుడు... అన్ని తిక్కలూ ఎగిరిపోయి దేవుణ్ణి గురించిన ఆలోచన వస్తుందే కొముదీ! వీడికి జీవితంలో ఎన్నో అనుభవాల పాఠాలు నేర్చుకున్నప్పుడు.... ఈ “సైన్స్” కు అందని

దేదో.... దేవుడో, దివ్యశక్తి ఏదో ఉంది... వస్తు జ్ఞానం కలుగుతుంది; బహుశా మనస్సు బదలెళ్ళు దాటాకా, నలభై ఏళ్ళు వచ్చాక... ప్రతి మనిషిలో దైవజ్ఞాన మొదలౌతుంది తప్పనిసరిగా.... అప్పుడుగానీ "శాంతి" నన్న దేమిటి? అదెలా వస్తుంది? అన్న ప్రశ్నలు రావు.... ఇలాటి వాళ్ళకి".... అందో జా శ్రీలక్షమ్మ కోడలితో. అక్కడే ఏదో పని చూచుకుంటున్న నాస్తిక రావు ఎగిరి పడు. "ఆ వయసురాగానే వయసుమీద : పోతోందన్న భయమూ, తమలో శక్తి తగ్గిపోయిందన్న ఇన్ ఫిరియారిటీ కాంక్ష వ్యవస్థలను కొందరిలో అమ్మ అ కొందరూ అప్పుడు దేవుడు దేవుడటూ దేవుళ్ళాడతారు; నావోటి దృఢమైన : స్థిక వాదులు కాదు;" అన్నాడు కోపంగా.

"నీ మొహం! నీ ఇష్టం వచ్చినట్లన్నా" అంది తల్లి విసుగ్గా.

నాస్తిక రావు కాలేజీలో కూడా : తాల మధ్య వాస్తిక హేతువాదం గురించి మోషవల్ గా స్పీచ్ ఇస్తుంటాడు. రీజన్ గ్స్ చెబుతుంటాడు. అతగాడిచ్చే రీజన్ గ్స్ ఎమోషవల్ స్పీచ్.... కుర్రాళ్ళకి, కుర్ర లెక్కరర్నోకి చాలా మందికి నచ్చుంది. (ముసలి లెక్కరర్నో కొందరు విన స్పృహం లేదు.) ఇప్పుడు చాలామంది కాలేజీలో "నాస్తికమతం" పుచ్చేసుకున్నారుకానూ, (ఓ కుర్రది "నీకు పెళ్ళైందని అను. అయినాపరే.... నిన్ను పెళ్ళాడి" నాస్తికతో" నా శరీరం-మనసు పునీతం చేసుకుంటాను;" అని వెంటపడింది కూడాను; ఆసి నోడి లించు కొనేసరికి నాస్తిక రావు తల పాణం తోకొచ్చింది.)

"దేవుడిగుళ్ళకు మనం వెళ్ళక తగుదు!" మొదటి రూపు.

"మన పెళ్ళాలు, పిల్లలు క్షాలని ఏడి ప్లేనో?" అన్నారు కొందరు ముందు చూపు రకాలు.

"వాళ్ళకి బావినలై, వాళ్ళు వెంటి మొట్టుకి తలవొంచినాక, గుళ్ళు కిల్చి కళ చూద్దానికి వెళ్ళాలి; గర్భగుడిలో వెళ్ళేతే, అక్కడి విగ్రహాన్ని దేవుడిగా తీసుక, ఆ విగ్రహం ఎత్తు. ఆ వయ వాలే ఏయే కొలకలో — ఏ పద్ధతిలో చెక్కేరో మాత్రమే పరిశీలించాలి. దృశ్యగుడి కప్పుకేసిచూస్తూ, ఆ కప్పు ఏయే కొలలో,

(అవేవో శ్రీ చక్రాలూ, గీ చక్రాలూ అనుకో కుండా!) ఏ కొలకల్లో వున్నాయో "జామె ట్రికర్"గా ఏయే విధంగా అమర్చారు? అని పరిశీలించాలి. కొబ్బరికాయ కొట్టవలసివస్తే, దేవుడికిగాక, తియ్యటి కొబ్బరినీళ్ళ కోసం జాగ్రత్తగా కొట్టి గ్లాసులోకి నీళ్ళు వంపు కొవి తాగి, తియ్యటి పచ్చికొబ్బరి తినాలి; పచ్చికొబ్బరి, కొబ్బరి నీళ్ళలో విటమిన్స్ వున్నాయి.... అవి సంపూర్ణహారం కిందికి వస్తాయి!" అన్నారెంకా కొందరు మరకాస్త ముందుకుపోయి....

సీతారామారావులు, "పి. ఎన్. రావులుగా" మారారు, మధుసూదనాలూ, ముకుందాలూ, నలవతిరావులూ, సుబ్బారావులూ కూడా పొడి అక్షరాల్లోకి పేర్లు కుదించేసుకున్నారు.... "ఆనిల్ కుమార్" అంటే నిప్పూ? అంటే అగ్నిదేవుడూ? వాడి కొడుకా? "సునిల్" అంటే ఎవరు? సురేష్, రమేష్, నతీష్, ఇవి దేవుడి పేర్లేనా? వ్యవస్థి అర్థాలుగాక మరే దేనా హేతువాదం అర్థం తీయటానికి వీలుందా?

"సీత" పిచ్చిపేరు; "లక్ష్మి" ఛీ.... ఛీ "రాజేశ్వరి" వూహూ! వలకూడదు! రామా రావు తిక్కపేరు; కృష్ణారావు.... చగాపేరు; ఈశ్వరరావు.... డౌన్ డౌన్! దేవుళ్ళు తప్ప దేవతలో మనుషులే లేనట్లు దరిద్రప్యేర్లు వంశ పారంపర్యాలగా మన మూఢత్వానికి చిహ్నంగా పాతుకపోయాయీ దేశంలో; కొత్తపేర్లు కొత్త శకం రావాలి; ఇలాటి చర్చలు, నిర్ణయాలూ కాలేజీ అంతా అలు

ముకు పోయాయి, ఓ విధంగా "నాస్తికవేవ్" "న్యూవేవ్"లా వుంది; నాస్తిక రావంటే స్టూడెంట్లుకీ, కుర్రకారు లెక్కరర్నోకీ తగని పరివ్.

కొముదికి మొదట బేబీ వుట్టింది. ఏం పేరు పెడతాడోనని ఇరువేపుల పెద్దలు ఆతు రతగా ఎదురుచూశారు. బేబీ నల్లటి జుత్తు, చక్కటి నల్లనికళ్లు చూ చి చూ చి "కుముదిని" అన్నాడు నాస్తిక రావు. 'కుముదం' నల్లకణవ.... త్రీలింగ ప్రత్యయంగానో.... అదేదో తెలుగుమూస్టార్లకు వదలాల్సిన సమస్య.... "కుముదిని" అనేస్తాను; అన్నాడు పైగా. ఏదో ఒకటిలే! అన్నారంతా; "బేబీ!" అంటారు ఇద్దరూ సింపుల్ గా! బేబీ అంటే పంచప్రాణాలు నాస్తికకు.... బేబీకి మూడో ఏడు నిండాక బాబు పుట్టాడు. బాబుకి "రాజా" అని పేరు పెట్టేశాడు.... "రాజ్యాలేవి!" అంది కొముది నవ్వుతూ.

"నాస్తిక రాజ్యాలే! వాదాలే!" అన్నాడు నాస్తిక రావు నవ్వుతూ.

"పెరిగక బుద్ధులను బట్టి దొంగ రాజా గానో మంచి రాజాగానో.... స్థిరపడ్డాడు!" అంది కొముది.

స్కూటర్ మీద కూర్చోబెట్టుక కూతుర్ని తిప్పుతాడు. బాబుని తిప్పుతాడు. వాళ్ళపడి పోకుండా స్కూటర్ కు ఎప్పుడంటే అప్పుడు అటాచ్ చేసుకొనే ఓ తీగలబుట్ట ప్రత్యేకం కంపెనీకి ఆర్డర్ చిప్పి మరీ చేయించాడు.

"ఈ ప్రేమంతా భగత్సేరణకాదు; వూళ్ళోవాళ్ళ పిల్లల్ని తిప్పలేదేం ఇలా;

వాళ్ళెవరి కోసమూ ఇంత ప్రత్యేకత క్రద్ద కనబరచలేదేం? దీనికి నీ హేతువాదమేమిటో నా స్తికా?" అంది శ్రీ లక్షమ్మ ఓసారి నవ్వుతూ.

"వూడకో అమ్మా! భగవతుండేమిటి మళ్ళీ నాకొడుకు, నాకూతురు నాకు ముద్దు!" అన్నాడు నా స్తిక రావు.

"అదే! అమ్మదే! ఆప్రేమే! ఎక్కణ్ణుంచి వచ్చిందీ అంటున్నాను?" అందావిడ రెట్టిస్తూ....

"అది....అది...." ఏదో చెప్పబోతున్న నా స్తిక రావును అత్తగారి వెనక్కాలేచి నిల్చుని, రెండుచేతులూ జోడించిన కొముది "హేతువాదం, సైన్స్ అంటూ పెద్దవాళ్ళ ముందు చెప్పకూడని ఈ క్షేపణ్స్ చెప్పకండి బాబోయ్! పెద్దావిడ మీకు పిచ్చివట్టిందని బేజారై పోతారు పాపం!" అన్నట్లు సై గ చేసింది. పైగా కొముది కళ్ళలోకూడా "ఏం చెప్పినా ఎవరి బిల్లవమీద వారికి అపరిమితమైన ప్రేమ వుంటుంది. ఆ ప్రేమక్కారణం, నా స్తిక, హేతువాదాలు, సైన్స్ ఏవీకావు. కానేకావు!" అనికూడా చదివాడు నా స్తిక.

"అదేనోయ్ నా స్తిక శిఖామణి! సృష్టి దర్శం, సృష్టి విచిత్రం! నీ వాదాలన్నీ అక్కడి వరకూవచ్చి ఆగిపోయాయి. వేదాంతమూ అక్కడే ఆగి, ఆతర్వాత ఓ దివ్య శక్తి వుందని దానికి ఆత్మార్పణ చేసుకోవాలని చెబుతోంది! అక్కడవరకూ వచ్చి ఆగి పోయిన నీకూ, నీ వాదబ్రహ్మాలకూ ఆ తర్వాతది తెలియదు; రావి వి త్రనం చూశావా! ఆవగింజంత వుంటుంది లోపల! అదిలామొలకెత్తుతుందో, ఏయే పరిస్థితులు చెట్టవటానికి దోహదం చేస్తాయో నీ సైన్స్ చెబుతుంది; కానీ ఆ వి త్రనంలోనే శాఖోపశాఖలుగా విస్తరిల్లే రావిచెట్టు లేదామరిచెట్టుఅవ్యక్తంగా వుండటాన్ని నీవాదాలేవి నిరూపించగలవు?" అన్నారు అప్పుడే అక్కడికి వచ్చిన గోపాల రావుగారు నవ్వుతూ. నా స్తిక రావు ఏదో చెప్పబోయేంతలో పెద్దాయన అడ్డుతగిలి "శ్రీలక్ష్మీ! ఈ కుర్రకారుకి ఈ ఎమోషన్ అంతా "ఏజ్" వయసు మహాత్యం! నా ఒక నాటి దేవుడు-హీరో "అర్చైరర్" కొంచెం స్నేహితుడూ అయిన గుడిపాటి వెంకట చలం కంటే నా స్తికవాదులూ, హేతువాదులూ వూహావాదులూ, ఆవేశపరులూ ఎవరున్నారు? ఎందరున్నారు? ఆయనగారిప్పుడున్నది రమ

ణాశ్రమంలో. భగవాన్ భావనలోకంలో!" అన్నారు గోపాలరావుగారు నవ్వుతూ.

ఒళ్ళు మండుకొచ్చింది నా స్తిక రావుకు అప్పుడప్పుడూ ఇలా తన అమ్మ, నాన్న గారూ వచ్చి తమ దగ్గర నెల, రెణ్ణెళ్లు వుండటం, పిల్లలతో సరదాగా గడవటం, తనకు హాయిగానేవుందిగానీ, ఇలాటి ఆ స్తిక వాదనలతో కొముది మనసు చెడగొడ్తున్నారేమో నని భయంగావుంది! ఈమధ్య ప్రతి సారీ "దేవుడి దయవల్ల పిల్లలు బాగా పెరగాలి; బాగా చదువురావాలి; భగవంతుడి దయవల్ల మంచి పేరు తెచ్చుకోవాలి." అంటోంది తరచూ! అలాటప్పుడు కోప్పడతాడు "భగవంతుడేంచేస్తాడు కొముదీ! కృషి పట్టుదల క్రమశిక్షణ వుండాలి!" అనే స్తాడు. కొముది పక పకా నవ్వేస్తుంది. "అలాగే అంటాలెండి యికమీద! 'హేతు వాదం' దయవల్ల మా పిల్లలిద్దరూ బాగా చదవాలి. నా స్తికవాదం పుణ్యాన మంచి మార్కులు రావాలి. సైంటిఫిక్ రీజన్స్, సైంటిఫిక్ రియల్ జేషన్స్ కృషివల్ల పిల్లలిద్దరూ మంచి పేరు తెచ్చుకోవాలి. ఉత్త ములుగా మారాలి!"

నా స్తిక కు కూడా నవ్వోస్తుందిగానీ యింగేస్తాడు.

అలా హాయిగా సాగిపోతున్న సంసారంలో గత నాలుగు మాసాలక్రితం.... ఓ సంఘటన జరిగింది. మూడేళ్ళబాబు ముద్దు ముద్దుగా మాట్లాడున్నాడు. "నాన్నా! నాన్నా!" అంటూ ఒకటే కబుర్లు చెబు సుంటాడు. నా స్తిక ఈజీచైర్ లో పడుకుంటే పండెలమీద కూర్చుని తండ్రిని అనుకరిస్తూ ఏవరుమీద బోర్లాపడుకుని పిచ్చి భాషలో దివేస్తుంటాడు పేదరు! ఆరోజు యాధ్యాహ్నం బాబుకు హలాత్తుగా బాగా క్షరం వచ్చేసింది. శ్రీలక్షమ్మ గోపాలరావు కుర్లు వూరితెళ్ళిపోయి వారంరోజులే యింది. పెద్దవాళ్ళెవరూ లేరు ఇంట్లో! క్షరంలో బాబు పిడితెళ్ళు బిగబిట్టడం, పళ్ళు రుక్కొనవటం ఫిట్స్ లాగా స్పృహతప్పటం స్తున్నాడు. బేజారై తిప్పోయిన కొముది, క్కంటి వాళ్ళ ఫోన్ లో, కాలేజికి ఫోన్ పంది నా స్తిక రావుకు! స్కూటర్ మీద రంటా హుటీ వచ్చేవాడు నా స్తిక రావు గాభ గా! ఇద్దరూ బేబీ స్కూలునుంచొస్తే స్తుండమని పక్కంటివారికి చెప్పి, హాస్పి

టల్ కు వెళ్ళారు. పైగ్రేవేట్ నర్సింగ్ హోం కావటంవల్ల డాక్టర్ వెంటనే అతండయ్యాడు బాబు కేసీకు! ఆ బెంపరేదర్ లక్షణాలూ అన్నీ చూచి డాక్టర్ కూడా కొంచెం గాభరా పడ్డటే తెలిసిపోయింది నా స్తిక, కొముది ఇద్దరికీ. ఓ రోజంతా నర్సింగ్ హోంలోనే వుంచటం మంచిదన్నాడు డాక్టర్. "కాస్పేషు మీరు లోపలికి రావొద్దు" అని ఇద్దరినీ రూం బయటే వుంచి, నర్స్ తో లోపలికి తీసికెళ్ళి పోయారు బాబుని.

కొముదికి దుఃఖం పొంగుకు వచ్చింది. నా స్తిక రావు కూడా బేజారై పోయాడు.

"నాన్నా! నాన్నా!" అంటూ కబుర్లు చెబుతూ బుల్లి బుల్లి చేతులతో తనకి "టా! టా!" చెప్పే బాబు ప్రతి విషయంలో తనని అనుకరించే బాబు.... ఏమోతుందో ఛ.... ఛ ఏమీకాదు. డాక్టరున్నాడు. మందులున్నాయి. సైన్స్ చాలా ముందంజ వేసింది. ఇలాటి జబ్బులో లెక్కకాదు! ఆ మటుకు తన పిల్లలిద్దరికీ సంవత్సరం వెళ్ళేలోగానే ఆంటీ పోలియో.... ట్రిపుల్ ఇంజక్షన్స్ వగైరా లన్నీ చేయించేశాడు....

"చిన్నవాళ్ళు ఇలాటివి అనుభవం లేదల్లే వుంది" అందో పెద్ద ముత్తెడువ ఇద్దరికీ దగ్గరసావస్తూ. అవిడ కూతురికి ఇక్కడే కాస్సు అయి, అడ్మిట్ అయివుందిట కొముదికి ధైర్యం చెప్పింది. నా స్తిక రావునూ భయపడ వద్దంది. "పిల్లాడికి నయమై పోతుంది లేమ్మా! పోనీ! తిరపతి వెంకన్నకు మొక్కుకోండి. పిల్లాడి తల నీలాలు ఇస్తా మని" అంది భక్తిగా చేతులు జోడించి.

"షాక్" తిన్నట్లు అరిచాడు నా స్తిక ఇంగ్లీషులో కొముదితో "డోంట్! డోంట్! నీ సిల్లీ కొముదీ! ఖి-బోల్డ్!" అని. ఆ ముత్తెడువకు అదేం అర్థంకాలేదు. మెల్లగా వెళ్ళిపోయింది. మళ్ళీ అన్నాడు నా స్తిక కొముదితో "తాత్కాలికంగా వచ్చే ఇలాటి చిన్న చిన్న కష్టాలప్పుడే మనం ధైర్యంగా వుండాలి కొముదీ! ఇప్పుడే మన మైండ్స్ వీక్ అయ్యేదికూడా! దేవుడి సెంటిమెంటు తగిలించేస్తా రిలాటప్పుడే! మనం ధైర్యంగా దృఢంగా వుండాలి! సిల్లీ సెంటిమెంటుకి అస్కారం, అవకాశం ఇవ్వకూడదు. డాక్టర్ మందులు నమయంలో ట్రీట్ మెంటు జర గాలి గానీ, మొక్కులు కాదు!" అన్నాడు కటువుగా. కొముది ఏమీ మాట్లాడలేదు.